

BOEMAN

BOEMAN

R.F. Boelhouwer

Eerste editie januari 2021

Herziene editie januari 2022

Dit boek bevat een fictieve vertelling. Elke overeenkomst met bestaande personen of werkelijk plaatsgevonden gebeurtenissen berust enkel op toeval.

Schrijver: R.F. Boelhouwer

Coverontwerp: R.F. Boelhouwer

ISBN: 9789464187687

© 2021 R.F. Boelhouwer

Voor vrienden

Gescheiden door tijd

Ruimte

En het lot

ACTE I - Er was eens... een zomer

I. De zomer van 2004	7
II. Spoken van gisteren	25
III. 08723	51
IV. Een vloek en een naam	83

ACTE II - De nachtmerrie van Maaspunte

V. Sneeuwengel	109
VI. Briefgeheim	123
VII. De zwarte deur	141
VIII. Zes dagen	171
IX. De vondst	193

ACTE III - Dans met de dood

X. Het avontuur van het dode eind	203
XI. Boeman	219
XII. De verloren zoon	241
XIII. De bittere vruchten van vergelding	265
XIV. De wachter	287

ACTE IV - Nirwana

XV. Ik haat ze	305
XVI. De spin op de muur	319
XVII. Het heft in eigen handen	335
XVIII. Haat en liefde	355
XIX. Tot het einde van de wereld	371
XX. Het breken van de ketting	393

Dankwoord	405
-----------	-----

ACTE I - *Er was eens... een zomer*

I. De zomer van 2004

I

De zomer van 2004 bracht evenveel zonneshijn als tranen met zich mee. Het polderstadje Maaspunte, gelegen in de boezem van de Maas, in de platste uithoeken van Zuid-Holland, had zichzelf altijd bewezen als een niet bijzondere, weinig aantrekkelijke, maar goed leefbare hoop huizen en wegen. Maar waar de lente nog zonneshijn en vreugde had gebracht, met iedere dag een nieuwe windvlaag vol natuurlijke wedergeboorte en vruchtbaarheid, werd de zomer geplaagd door donder en regen. Vreugde was ver te zoeken, geluk had zijn koffers gepakt en was vertrokken - en een schaduw infesteerde de straten.

Het was deze zomer een grijsgedraaid liedje geweest. Een telefoon, onaangetast en het middelpunt van het universum, rustte op een keukentafel, onder het doffe licht van de keukenlamp. De telefoon was als een verhoorde verdachte in een ouderwetse detectivefilm. De verhoorders probeerden koste wat het kost antwoorden uit de verdachte te schudden. Zonder geluk. De verdachte zou spreken wanneer hij daar zin in had. Wanneer de tijd rijp was. Dat was het nog niet.

Het licht was noch in de woonkamer, noch in de hal, noch in elke andere ruimte in het stille huis sinds schemerval aangedaan. Enkel de keukenlamp, de enige van echt belang, hield de telefoon drijvend in een zee van duisternis. Een telefoon, wiens gerinkel het meest geanticipeerde geluid in eeuwen was geworden, teisterde de zielen van haar verhoorders. Het zou nieuws moeten brengen, dan wel goed, dan wel slecht. Men hoopte - nee, *smeekte* - om het eerste; goed nieuws, dat mocht wel weer, na een zomer als deze. Elke mogelijke godheid die onverschillig in onzekere hemelen spookte werd aangehaald. Men zou alles doen voor ook maar een schijntje goed nieuws. Het zou een toekomst bepalen. De grootste macht

in de levens van een paar personen was deze avond deze ijskast van een huistelefoon geworden. Enkel het overlijden van de telefoon kon diens stilte verklaren. Dat, of de nachtmerrie waarin de afwachterende zielepoten leefden bleek werkelijkheid te zijn geworden.

Om de houten keukentafel, waar de telefoon op rustte, zaten een man en een vrouw, verdronken in een stormvloed van stilte en eenzaamheid. Samen, maar toch alleen, in afwachting van nieuws dat zou bepalen of ze de komende dagen een cheque mochten sturen naar een begrafenisondernemer, of dat ze zich weer zouden herenigen als gelukkig en ongedeerd gezin.

De man heette Marc Bijvoet. Het zweet onder zijn oksels, dat zichzelf onthulde als twee natte vlekken op zijn babyblauwe overhemd, verraadde zijn gevoel. Hoe stil hij ook zat, met uitzondering van het linkerbeen die met de snelheid van het licht onder de tafel trilde, zijn hart ging alle kanten op. Alsof zijn hart ieder moment uit zijn borst kon springen om tien maal de Rotterdamse marathon te rennen, om dan nog een paar rondes de Tour de France te fietsen. Soms voelde hij zijn ogen trillen. Liters zoute tranen hadden zich opgehoopt en vochten voor bevrijding. Maar verder was hij versteend en, ondanks het excessieve zweten, de koudste man in deze absurd warme augustusmaand. Zijn grijze haren, achterover geslagen om de kale plek bovenop zijn blanke hoofd te bedekken, konden gelukkig niet nóg grijzer worden.

Hoewel hij naar de telefoon keek, met een aandacht die hij nog nooit voor een levenloos object had gehad, zag hij niks anders dan de meest afschrikwekkende taferelen voor zijn ogen voorbij flitsen. Zijn vingers waren wit van het ferme samenvouwen van zijn handen, net als zijn knokkels, en zijn aderen stonden op springen. Zijn rug was als een boomstam, die door zijn anus naar zijn hersenpan was gedrukt. Hoe lang hij al in deze versteende positie zat, wist alleen de klok, en daar had hij al uren niet naar gekeken. De tijd was voorbijgegaan alsof miljoenen jaren gepasseerd waren en het donker buiten leek voor hem op het eeuwige niets aan het einde van het universum. Hij was geen man meer: hij was een

spook, slechts een schim van de man die hij een paar dagen geleden nog was. Zijn ziel had hem verlaten. Het was gevluht voor het eventuele slechte nieuws dat in de ogen van een doemdenker alleen maar onontkoombaar leek te zijn.

Tegenover hem, met haar ene hand voor haar mond en de ander rustend over haar buik, zat Marjolein Bijvoet, een vrouw die in betere tijden jonger leek dan dat ze was. Nu leek ze ouder, met make-up die al dagen absent was en rood geverfde haren die in een ongekamde, wilde krullenbos leken op een vurige explosie. De wallen onder haar ogen gooiden er nog tien jaar bovenop. Ook zij had haar ogen gericht op de telefoon, die maar op zich liet wachten. Ook háár hart leek aan intensieve atletiek te doen. Het zweet op haar voorhoofd glom in het doffe licht van de keukenlamp en voelde koud aan bij iedere vriezende windvlaag die zich onverklaarbaar door het stille huis bewoog. Haar grootste wens leek maar niet uit te komen. Waar was dat telefoontje dat haar het goede nieuws zou vertellen dat haar dochter veilig en wel was en weldra thuis zou komen? Het leek voor haar de enige mogelijke uitkomst. Al die afschuwelijke verhalen, dat kon haar toch nooit overkomen? Dat was iets dat alleen anderen overkwam. Een leed dat haast exotisch leek. Niet haar dochter, dat kon niet. Dat kon gewoon niet. Marjolein noemde zichzelf een optimistische realist; ze zag het ergste niet voor mogelijk. Nu werd haar geloof in twijfel getrokken door de ijzeren regie en genadeloze spelingen van het lot.

Met iedere minuut die te langzaam passeerde leek de strijd tegen het doemdenken steeds zwaarder te worden. Fluisterende stemmen met ademen van rotte eieren en bedorven vlees vertelden haar zure verhalen, waarin de slechtste uitkomsten nog eens herhaald werden. Ze begon minder uit te kijken naar het rinkelen van die telefoon en meer te vrezen voor wat ze zou horen. Ze was er niet op voorbereid.

De nacht had al uren zijn intrede gedaan, maar die uren voelden als een eeuwigheid. Hoe diep in de nacht het was, wisten alleen degenen

die rustig konden slapen, spontaan even wakker werden en benieuwd op de klok keken. Daar hoorden Marc en Marjolein niet bij.

De tafel begon te trillen, een gevoel dat door het hele huis leek te gaan als een zware aardbeving. Het deed de hartritmes van Marc en Marjolein nog meer versnellen. Het schermpje van de telefoon begon te knippen en een onbekend nummer maakte zich kenbaar. Een irritante beltoon vulde de wereld, waarin sinds vanavond de stilte regeerde. Het stuurde een golf van chaos door het huis, wat tot een climax kwam in de sprongen die zowel Marc als Marjolein spontaan maakten vanuit hun versteende posen. Beiden grepen ze paniekerig naar de telefoon, met het geluid van achterover vallende stoelen als gevolg. Marjolein was de winnaar van deze korte strijd. Ze drukte sneller dan ze van zichzelf verwacht had op de knop om de telefoon op te nemen. Marc bleef met zijn handen leunend op de tafel staan, met zijn ogen gericht op Marjolein, zonder ook maar na te denken over knippen. Dit was het moment. Over een paar te langzame seconden zou hij een langverwachte waarheid weten. En nu, nu wist hij niet zeker of hij die wel *wilde* weten. Een brok kwam op in zijn keel, zijn hart zonk als een baksteen in een diepe sloot en zijn nagels begroeven zich in het zachte hout van de tafel. De handen van Marjolein bibberden terwijl ze de telefoon met haar ene hand naar haar oor bracht en haar andere hand op haar verstoorde hart legde. Haar gezicht leek niet te kunnen bepalen of het nou gelukkig of angstig wilde zijn. Was het opgelucht of keek het enorm op tegen dit telefoongesprek, waarin ze misschien wel geconfronteerd zou worden met een niet langer te ontkennen waarheid?

'Hallo?' sprak ze met een bibber in haar fragiele stem.

Er was niks anders dan een vage ruis aan de andere kant van de lijn. Een ruis die zacht begon, maar steeds harder en harder werd, totdat zelfs Marc het aan de andere kant van de tafel luid en duidelijk kon horen. En tussen de ruis door meende Marjolein geluiden te horen die haar deden verstenen van angst. Geluiden die gehoord werden in de meest verborgen kluizen van haar herinnering. De ruis werd opgevuld met het vage geluid

van bloedstollende kreten, die leken op de laatste schreeuwen van een dier dat levend opgegeten werd. Het werden er steeds meer en meer, als een koor in stervende paniek, maar de ruis bleef overheersen. Er was één kreet die echter begon te overwinnen. Het was de kreet die van Marjoleins lichaam een stijve ijspegel maakte.

'Mam? MAMA! HELP ME!' krijste de stem, die ze maar al te goed kende.

De kreten verdwenen en de ruis ging over tot een diep gelach, dat alles overheerste. Het was alsof de telefoon verdween en de verrotte ziel die deze duivelse lach uitte pal naast haar oor stond. Het was een lach vervuld van een sadistisch plezier, rechtstreeks vanuit de wreedste krochten van de hel. Ze meende hete adem te kunnen voelen, gevolgd door een ijskoud kippenveld dat langs haar onderrug naar de intiemste plekjes van haar nek reisde. De lach werd luider en luider, oorverdovend bijna. Haar ziel werd in knellende padvindernoppen gewikkeld. Ontsnapping was niet langer een optie; enkel onderwerping aan een verpletterende weemoed. Lijdend verdriet en barstende paniek vormden zich tot een krijssende cocktail in haar onderbuik. Ze verloor de controle over haar spieren, en als een agressief overlevingsmechanisme slingerde ze de telefoon naar de muur. Met haar worp raakte ze bijna haar man, die nog net op tijd opzij dook en zo, gelukkig, een nare hoofdwond ontliiep. Hij verloor zijn balans en tuimelde omver, tegen het aanrecht aan, en gleed omlaag tegen het keukenkastje. Verschrikt keek hij naar zijn vrouw, die met uitpuilende ogen en een rood oor, alsof het tegen een hete bakplaat was gehouden, naar de muur keek, waar de telefoon niet eens een krasje had achtergelaten. Het apparaat zelf lag als een onmogelijke puzzel in tienduizend stukjes op de vloer. Tranen welden op en haar mond begon te trillen. Een nacht lang doorhalen, gevuld met martelende spanning en onverdraagzame stress, kwam eindelijk tot uiting in een verloren schreeuw die men zelfs aan de overkant van het Spui kon horen. Het was een schreeuw die alle kracht van haar stembanden gebruikte. Ze zou daarna nog twee weken last hebben van haar stem.

Het was een schreeuw waarin angst, hopeloosheid en verdriet allemaal verwerkt waren, als een stampot van uitzichtloosheid. En in dat alles was een moeder te vinden die eindelijk de confrontatie moest aangaan met haar gruwelijkste nachtmerrie. Ze had geen bevestiging, maar ze kon het in haar hart voelen. Een hart dat door koud vuur tot as werd verbrand, om nooit meer te herstellen, zelfs niet door de helende afstand van vorderende tijd.

Marc sprong op vanaf de vloer en nam haar snel in zijn armen, waarna haar verloren schreeuw zich omzette in een hopeloos gejam, doffer gemaakt door het drukken van haar wenende mond tegen Marcs klamme borst. De zomer van 2004 had weer een regenbui meegenomen.

2

En ergens in het diepste van de nacht was er toch nog iemand die de hoop met zich meedroeg dat hij na de zomervakantie weer met zijn beste vriendin op stap zou kunnen gaan. In iedere hoopvolle en dappere trap op zijn fiets zaten dromen en optimisme verworven. Er was nog één iemand in Maaspunte die niet opgegeven had. Zijn naam was Ben Schutter. De fiets trachtte hem naar die hoopvolle conclusie van dit onverdraagzame melodrama te brengen. Hij wist niet waar hij heen ging, maar dat maakte niet uit. De nachtelijke zomerwinden fluisterden hem richtingen toe, en gaven hem de nodige zetjes in de rug. Het hart, een innerlijk kompas voor hoopvolle zielen, moedigde hem aan, leidde hem door de met sterren bezaaide duisternis, en ook al begon hij de weg steeds minder en minder te herkennen, niets was nu sterker dan een ijzeren wil. Deze jongen, slechts twaalf jaar, was nog nooit zo laat buiten geweest, laat staan in deze obscure delen van Maaspunte, waar de woonwijken vol rijtjeshuizen op het punt stonden om zonder waarschuwing over te gaan tot een Hollands weiland, rechtstreeks uit een clichématige ansichtkaart. Hij volgde grote straten en smalle steegjes, op zoek naar enig spoor van de vriendin met wie hij al die zonnige lentedagen en koude herfstdagen mocht vullen. Die dagen waren

bezaaid met het simpele geluk dat vriendschap bracht. Kostbaar geluk, wist Ben, nu het lot dreigde het hem te ontnemen. Hij wist niet welke sporen hij zocht, maar bleef erop vertrouwen dat het induiken van een straat hem binnen nu en morgenochtend op het juiste pad zou zetten. Het pad naar haar, voor wie zijn hart nu gemis voelde, was dichterbij dan het leek. Dat *voelde* hij. Hij negeerde alle verhalen die vaag voorbij kwamen op de radio of gesprekken tussen ouders en maar al te graag wilden rondspoken in zijn slaperige hoofd. Dat kon hem toch niet overkomen. Dat soort dingen gebeuren alleen in verhalen, of overkomen alleen andere mensen. Nooit en te nimmer verwachtte hij dat ook hij een rol zou kunnen spelen in zo'n schrikbarende vertelling.

Zijn fiets ratelde en kreunde door de stille straten van De Velden, een wijk gelegen aan de rand van Maaspunte. Rijtjeshuizen, waarin mensen van hun nachtrust genoten (zij wel!), waren de tirannieke muren van het doolhof waardoor hij zich moest manoeuvreren. Imponerend blokkeerden ze het felle maanlicht en brachten desoriëntatie bij de jonge fietser. Straatnamen die hij nog nooit had gezien vlogen voorbij: *Graanveld, Maïsveld, Tulpenveld*. Zouden hier mensen wonen die hij kende? Andere kinderen van school, misschien?

Even vroeg hij zich af of hij überhaupt nog wel in Maaspunte was. Eén ding was zeker: teruggaan was geen optie meer. Daarvoor was hij al te diep in het labyrint verdwenen. Vooruitgaan was het enige dat hij nog kon doen, als hij ooit nog wilde ontsnappen uit dit donkere bos van baksteen en lantaarnpalen. Zijn banden scheurden over de oneven bakstenen die door de jaren heen schever en schever waren gaan liggen, met dank aan de sompige moerasgrond waarop Maaspunte diens funderingen vond, eeuwen geleden. De geparkeerde auto's waren als donkere bosjes waaruit ieder moment een gevaarlijk roofdier kon springen om hem tot op het bot op te peuzelen. Veilig voelde hij zich niet, noch was er sprake van moed. Dus waar was hij in godsnaam mee bezig?

Als een donker waas reed hij al deze huizen voorbij. Zijn enige bron van licht waren de gele lantaarnpalen, die neerbuigend langs de kant

van de weg stonden, als verwachtend publiek dat op een parade wachtte. Geen van de beide lichten op zijn fiets deed het nog. Hij had er geen erg in gehad er ooit naar te laten kijken, want hij had er nooit een gewoonte van gemaakt na het donker gaan fietsen. Als hij buiten was, was dat nog voor zonsondergang, voordat het aanspringen van de lantaarnpalen signaleerde dat het tijd was terug te keren naar huis en haard. Hij was ook nooit fietsend buiten. Hij ging nooit verder dan het winkelcentrum in zijn wijk of het parkje in zijn buurt, dat als groen hart tussen bakstenen mengelmoesjes lag. Dat deed hij altijd lopend. Ook de vrienden waarmee hij zijn vrije tijd deelde, waarvan er deze zomervakantie meer dan genoeg was, woonden bij hem in de buurt. Ook zij hadden geen reden om hun fiets te pakken. En waarom zou je, als het zonnetje zo lekker scheen en de huid zo zacht verwarmde? Het was een idyllisch beeld van een zomervakantie, dat helaas dreigde te verdwijnen. Althans, het zou nooit meer hetzelfde zijn, mits deze avond zo zou lopen als hij vreesde.

Zijn primitieve mobiele telefoon had hij ditmaal ook in zijn broekzak zitten, hoewel dat niet was om zo gebeld te kunnen worden. Als dat de reden was, had hij de afgelopen paar uur genoeg kansen gehad op te nemen. Zo nu en dan trilde het onding weer onrustig in zijn dunne broekzak. Iedere keer was het weer ietsje langer, iets meer zeurend, smekend om opgenomen te worden. Ben had helemaal geen tijd om op te nemen. Hij zou het alleen meegenomen hebben om te kunnen bellen wanneer zijn reddingsplan écht in het water zou lopen. Natuurlijk zou dat niet gebeuren, want Ben had er alle vertrouwen in dat hij uit deze avond zou komen als de grootste held van Maaspunte. Wie weet zou hij er wel meer aan verdienen dan een plekje in lokale folklore en een fotootje in de krant, als beroemde eendagsvlieg.

Maar die gevoelens waren nietig in vergelijking met zijn missie. Hij had geen tijd om te dromen. Hij had alleen tijd om te hopen. En de hoop begon steeds meer en meer te doven. Ben begon verloren te raken. Waar was hij? Zou hij wel op tijd zijn?

Hij dacht bijna iedere minuut weer aan dat telefoontje dat hij kreeg. De ruis, het gekrijs, de diepe lach die leek te branden aan zijn oor. Het leek na te suizen in zijn brein, dat sinds het telefoontje zwaarder voelde dan ooit, alsof het een met water beladen spons was. Zijn hersenen leken te dreigen met een barstende koppijn die nooit doorzette.

Het telefoontje leek uit een andere wereld te zijn gekomen, uit een nachtmerrie of een teisterende horrorfilm. Toch voelde zoveel bekend. Hij herkende haar stem. Die stem was als zuiver water dat stil kabbelde door een idyllische vallei - de vallei van zijn gepassioneerde hart, waarin zij altijd dwaalde. Zelfs in paniek was haar stem zo herkenbaar. Haar stem maakte een gevoel in hem los, dat leek alsof zijn hart werd gedragen door zachte lentewolken, die zich tegen een felblauwe lucht lieten meedragen op de wind.

Ze was weg. Lisa Bijvoet was verdwenen. Al een paar dagen deed man en macht zijn uiterste best om Lisa weer thuis te brengen, maar zonder enig succes. Nadat ze op de maandagavond uit huis vertrok is ze nooit meer door iemand gezien. Ontvoerd, weggelopen, verongelukt, niemand leek enig spoor te hebben. Lisa Bijvoet was als kokende waterdamp opgelost in de atmosfeer, om nooit meer terug te keren.

Het was deze zomer begonnen met Michelle Plesman, een meisje dat na haar tragische dood landelijk nieuws was geworden. Een meisje dat pas na haar overlijden in een positief daglicht kwam te staan. Een week lang kon niemand in Maaspunte zijn kont keren zonder tegen een ijverige journalist aan te lopen die alles wilde weten over de moord op Michelle. Ze wilden maar al te graag de sappige reacties van Maaspuntenaren vastleggen. De details, die de politie liever geheim had gehouden, lekten al snel uit. Het verhaal bleef plakken in het nationaal geheugen. Het herhaalde zich in angstaanjagende nachtmerries van bezorgde ouders. Michelles lijk was drijvend aangetroffen in een vijvertje, in een park aan de randen van Maaspunte, met haar linkerbeen in meerdere open breuken. Haar rug was tevens in tweeën gebroken, haar nek opengereten en haar ogen waren uit haar kassen verwijderd. Haar neus was ingeslagen en

plukken haar waren beestachtig uit haar hoofd gerukt. Het ruwe tafereel had doen vermoeden dat ze was aangereden, of verslonden door een kwaadaardig beest dat helemaal niet in deze delen van de wereld mocht bestaan. Er waren geen tijgers in Zuid-Holland, noch wolven, op het veilig opgesloten specimen in dierentuinen na. Wellicht hadden de nerveuze daders haar hier gedumpte, banger voor hun gevolgen dan die van haar nabestaanden. Maar men begon toch te twifelen over stom toeval als boosdoener.

Dat kwam door de te snelle serie van verminkte lijken die de volgende weken bleven opduiken. Journalisten draaiden overuren, vissend naar alle details en alle reacties. Iedere week leek er wel een nieuw slachtoffer te zijn. Iedere keer weer gruwelijker dan de ander, totdat er op een gegeven moment zelfs lijken werden gevonden die onherkenbaar waren. Eén patroon was echter duidelijk: het waren in het begin allemaal jonge meisjes, tussen de 10 en de 16 jaar die na een paar dagen vermissing levenloos en verminkt ergens werden achtergelaten, om door nietsvermoedende voorbijgangers gevonden te worden. De lichamen werden nooit *echt* verstoppt. Ze waren als paaseieren, verborgen werden voor peuters, zichtbaar voor volwassenen met twee prima werkende ogen. Een bescheiden zoekplaatje, maar wel met de wil uiteindelijk gevonden te worden. Wat de enorme variatie aan verminkingen ook was, één ding bleef consistent: de ogen waren er op slordige wijze uitgerukt.

Het patroon werd verbroken toen slachtoffers vanuit alle secties van de samenleving verschenen, even verminkt. Mannen, vrouwen, jongens, meisjes, ouderen, jongeren, met of zonder buitenlandse afkomst.

Daar probeerde Ben echter niet aan te denken. Nee, hij moest de hoop behouden. Lisa was hartstikke veilig. Ze was gewoon kwijt, meer niet. Verstoppt, vast ergens te vinden; je moest gewoon goed zoeken. Alles wat kwijt was, moest ooit weer gevonden worden. En door blijven fietsen, dan kom je er wel. Hij bleef het in zichzelf herhalen:

'Het gaat je lukken, het gaat je lukken...'

Zijn adem was allang op, maar de adrenaline leek een oneindige brandstof te zijn. Zijn benen bleven trappen en trappen, langs de eeuwige rijen huizen, die maar bleven komen en komen. De drang naar iets nieuws, iets verfrissends en naar bevrijding werd sterker en sterker. Het leek iedere spier in zijn lichaam aan te sporen om weer iets te proberen. Het werd ook irritanter, als een gezeur door zijn gehele lijf. Het leek onder zijn nagels te kruipen. Het leek zich een weg te willen graven van onder zijn huid naar buiten, om te ontsnappen en weg te rennen, de donkere nacht in. Hij was deze bakstenen gevangenis zat.

En alsof een mysterieuze kracht daarboven in die donkere hemel zijn innerlijke klaagzang hoorde, was daar een klein verscholen weggetje tussen huizen door. Hoewel de weg zelf zo donker was dat het onmogelijk was om te bepalen waar de stoep eindigde en waar de schuttingen begonnen, was het eindpunt zo duidelijk als een vuurtoren in een mistige nacht. Weiland. Vrijheid. Het punt waarop de kleinste grote stad van Zuid-Holland, Maaspunte, als groeikern met zijn strakke woonwijken plots overging tot de groene vlaktes die Zuid-Holland, en vooral Voorne-Putten, eindeloos sierden.

Hij twijfelde er geen seconde over. Alsof zijn fiets spontaan een raket was geworden vloog hij met de snelheid van het licht naar dat donkere steegje, waar hij blindelings doorheen snelde, zonder ook maar te letten op eventuele obstakels op de pikdonkere stoep. De vrijheid riep om hem, zoals zijn moeder hem bij het buitenspelen zou hebben geroepen voor het avondeten. En *óf* hij honger had!

De groene vlaktes brachten een compleet andere lucht met zich mee. Fris, koud en verrukkelijk. Er was geen ziel te vinden. De stilte was buitenaards, alsof er nooit een ander geluid dan het gefluit van de wind heeft bestaan. Zo nu en dan een boerderijtje, zo nu en dan een hoopje bomen, met hier en daar gigantische elektriciteitsmasten, die leken te vloeken met de pannenkoek van een omgeving, maar daarmee waren alle variaties in het landschap ook meteen benoemd.

Vanaf het weggetje bereikte hij meteen een fietspad, dat zomers bevolkt werd door bejaarden die dag in, dag uit niks anders konden verzinnen dan een beetje heen en weer te trappen. Hij stond nu voor een allesbepalende, gewichtige keuze: links of rechts? Hij keek even rond en zocht naar waar hij de minste huizen zag. Wat ging dieper het platteland in, dat hem zo leek te roepen? Links zag hij dat de woonwijk weer voort leek te gaan, waar rechts een afslag te vinden was die rechtstreeks de weilanden doorkruiste. De keuze was duidelijk: rechtsaf, de paden van het lot volgend!

In die spannende zoektocht voelde hij dan toch eventjes rust. Het was de stilte, het idyllische zwijgen van de gehele wereld, dat hem betoverde en hem kort tot bedaren bracht. Heel even merkte hij weer hoe het was om niet te denken in overleven, sterven en redden.

Zijn ogen vielen op een rij bomen, die een stil geheim leken te hebben. Een rij bomen, gescheiden van de lange dijk aan het Spui met een dunne weg, die een kring hadden gevormd om iets wat Ben nog niet mocht zien. Wat het ook was, het had nu zijn interesse. Het was nu zijn nieuwe bestemming. De rust vertrok zoals een vogel deed met de winterwind, naar landen waar Ben niet kon komen, en was niet van plan binnenkort nog weder te keren. Het was niet de overlevingsdrang die hem nu vervulde, maar een misplaatst heldhaftig gevoel. De bomen riepen hem. Of beter gezegd: datgene dat de bomen verborgen hielden riep hem. Onhoorbaar galmde de lokroep over de uitgestrekte weiden, die gehuld waren in een donkere deken en de accenten van het maanlicht. Binnen dat alles waren die bomen een buitenaards wezen, niet beziel met de wetten van de natuurlijke wereld. Niet gehuld in duister, maar in een licht dat hem lokte, zoals een mot gelokt zou worden door een gloeilamp. Hij *moest* erheen.

Donker. Volledig donker. Leefde hij nog wel? Was dit hoe het was om dood te zijn? Bedolven onder een dikke deken van aarde, die geen enkele lichtstraal doorliet? Benauwd, verloren en bovenal, helemaal alleen. Kon hij bewegen? Dat zou namelijk de ultieme bevestiging zijn. Zo niet, dan was hij morsdood, maar op de één of andere manier toch compleet bewust van wie hij was en *dat* hij was. Een klein beetje bewegingsvrijheid zou betekenen dat hij misschien levend begraven was. De gedachten alleen al bracht rillingen over zijn rug. Hij had er vaak genoeg over nagedacht, in gruwelijke dagdromen en lugubere nachtmerries, maar nooit geloofd dat het hem daadwerkelijk zou overkomen. Als hij zich heel vrij kon bewegen, mocht Joost weten waar hij was. Eén ding was zeker: hij lag niet in zijn bed. Daarvoor was de oppervlakte onder hem te hard, miste er een kussen en, ondanks het stervenswarme weer waardoor hij het vaak vervloekte, een deken. In zijn kamer was tevens altijd een beetje zilver maanlicht en werd het nooit volledig donker. Hij kon geen enkele plek in zijn huis bedenken die honderd procent donker was, naast misschien zijn trapkast, of de kruipkelder, maar wat hij daar nou te zoeken? Hij probeerde zijn been op te tillen. Het was moeilijk, alsof zijn been honderd kilo woog, maar des te hoger hij ermee kwam, des te meer hij gerust gesteld kon worden dat hij niet in een doodskist lag.

Dat was uiteraard geen oplossing van zijn probleem, maar slechts het volgende startpunt: waar was hij dan? Hij probeerde zichzelf rechtop te krijgen. Het was moeilijk, maar het lukte. Aan iedere ledemaat leek een loodzwaar gewicht van honderden kilo's te hangen. Zijn hoofd was het zwaarste van allemaal, als een massief blok beton dat op een overbelaste nek rustte. Maar toen hij recht overeind zat en zichzelf meer helder begon te voelen, begon hij zijn hoofd te bewegen, zoekende naar enige houvast. Een lichtstraaltje, misschien, die hem in ieder geval richting een uitgang zou wijzen. Hij zag niks. Er was niks anders dan een verstikkend donker. Als hij zijn hand voor zijn ogen zou houden, zou hij die niet kunnen zien.

Was hij niet gewoon blind geworden? Misschien waren zijn ogen gewoon nog niet open? Had hij misschien een blinddoek om?

Ergens in de ruimte waar hij zich bevond hoorde hij een gekraak. Het was een hoog, jammerend geluid. Scharnieren, meende hij, van een deur waarschijnlijk. En inderdaad, het duister werd doorbroken door een vreemd licht dat zich een weg baande door een deuropening. Het verbrak zijn duistere gevangenis. Het licht kwam van ergens boven, vanuit een deuropening die hoger leek te zijn dan de zielloze grond waarop hij zat. In de deuropening stond een figuur.

Het was een slank figuur, wiens gebrek aan enige vorm niet geholpen werd door de lange slobberige jas die hij droeg en de hoed die op zijn hoofd zat. En hoewel het een vorm had, was die vorm allesbehalve vast, gemaakt van een dansende mist, die aan elkaar werd gehouden door god mag weten welke krachten. Sommige stukken waren zelfs een beetje doorzichtig.

Even keken ze elkaar aan. Hoewel hij niet kon zien wie het was, wist hij zeker dat het figuur hem van top tot teen onderzocht. Daarna draaide de gestalte, dat duistere silhouet, zich om en liep langzaam weg.

'Hé,' riep hij hem zacht na, te zacht voor iemand om het te horen, met stembanden die zeurden van een ongemakkelijke kramp.

En met dat licht en die korte blikwisseling voelde hij alsof hij weer bestond. Dat donkere omhulsel, dat hem zo leek in te klemmen, leek verdwenen te zijn. Brian Bijvoet, 19 jaren jong (hoewel hij nu de fysieke toestand van een negentigjarige leek te hebben), bestond weer. Zijn knieën voelden zwak, zijn hoofd voelde zwaar en zijn ademen was benauwd. Deze ruimte was als een tropisch regenwoud, waar de lucht te dik is om op een normale, niet verstikkende manier te kunnen inademen. Het voelde zwaar op zijn borst. Terwijl hij zich langzaam vooruit werkte, met benen die tegen een wilde waterstroom leken in te werken, zoekend naar alle steun die hij kon krijgen, rook hij de lucht van bejaard stof. Pas toen hij een trap had bereikt, die naar de oorsprong van het zwakke licht leidde, met een trapleuning om tegen te leunen, realiseerde hij zich pas waar hij was: een

kelder. Alhoewel, het leek meer op een tombe, die al in duizenden jaren niet geopend was, waar eenieder die ertoe verdoemd werd te snel vergeten werd. Hij was de mummie die herrezen was uit de dood en zwak naar de wereld der levenden strompelde.

Het beklimmen van de trap was als het beklimmen van de Kilimanjaro, na twee uur hardlopen in de brandende zon. Brian had nog nooit zoiets gevoeld. Na twee treden was hij al buiten adem en leek een flauwvalpartij zich te willen aankondigen. Het was een wonder dat zijn hart het niet al had begeven. Hij stond even stil, met een zware adem, terwijl hij zijn ogen stevig dicht drukte in de hoop het loodzware gevoel in zijn hoofd te verdrijven. Het sluiten van zijn ogen maakten hem echter alleen maar duizelig, alsof hij zojuist in 's werelds snelste draaimolen had gezeten.

'Brian...'

Als een windvlaag bewoog een scherp gefluister langs zijn oren. Een meisjesstem, gedragen door een ijsskoude wind, die op de Noordpool niet misplaatst zou zijn. Hij opende zijn ogen en keek snel weer omhoog. Het gefluister herhaalde zich nogmaals.

'Brian...'

Hij voelde zich gelokt door de geopende deur. Hij leek geen keuze meer te hebben in of hij naar boven zou lopen. Zijn lichaam en wil werden bestuurd door iets compleet anders, iets primitiefs. Hij stond op automatische piloot. De kracht keerde langzaamaan terug naar zijn benen, maar het was niet *zijn* kracht die hij voelde. Hij was als een robot, bestuurd door een egoïstische meester die zijn wil op hem uitoefende. Daar ging hij, de trap op, die onder hem kraakte en kreunde en jankte als een stervend dier.

De klim leek uren te duren. Nee, dagen. Nee, jaren. Het was een eeuwigheid voordat hij zich bovenaan de trap bevond. Iedere trede die hij beklom leek hem meters verder te verwijderen van het deurgat, alsof bij iedere trede er nog drie bijkwamen. Maar het lukte hem wel. Het aankomen bovenaan de trap, met de benauwende duisternis van de kelder

achter hem, die hem vol haat leek aan te staren, was een groter gevoel van overwinning dan hij ooit gevoeld had.

Daar stond hij dan, in een keuken die hij niet kende, in een huis dat niet de zijne was, op een tijdstip waarin hij eigenlijk in bed zou moeten liggen. Hij keek rond en zag een ruimte gehuld in de sluier van de nacht en dikke lakens stof. Het maanlicht werd binnengelaten door een paar spleetjes tussen planken die de ramen beschut hadden. Ze waren verrot, duidelijk in decennia niet vervangen, met planten die langs hen naar binnen waren gegroeid, als een jungle die langzaam maar zeker het huis infesteerde.

Hij keek naar het aanrecht, waar de afwas van de laatste bewoner in decennia niet gedaan was. Opgestapeld bij de gootsteen lagen beschimmelde borden en bekers, gehuld in stof, aarde, gebroken glas en insecten. Het hele aanrecht zat onder obscure viezigheid, met vlekken waarvan de oorsprong misschien beter onbekend kon blijven, omwille van de maaginhoud. Uit sommige keukenkastjes waren de deuren gebroken, die een lege inhoud onthulden, op pervers grote spinnenwebben na.

Op de grond van de keuken lag een weggrottend tapijt, met een gebroken lamp die lang geleden zijn val naar beneden had gemaakt. Daar, op de grond, had het zijn laatste rustplaats had gevonden.

In het midden van de keuken stond een keukentafel, met een stoel aan alle vier de zijden, een aan flarden gescheurd tafelkleed en een pan met een inhoud die ongetwijfeld inmiddels tot leven was gekomen.

'Brian...'

De koude windvlaag baande zich weer een weg langs zijn oren, die bevroren aanvoelden. Hij keek links, naar een ruimte die volledig gehuld was in duister en waar het licht niet kon reiken, en naar rechts, naar een ruimte die het best belicht van allen was. Hij zag nu al de bank, die met zijn rug naar hem stond, en een kastje waar waarschijnlijk ooit een televisie op had gestaan. Langzaam liep hij naar deze woonkamer toe. Het glas en de kapotte vloer kraakten onder zijn schoenen en maakten een oorverdovend lawaai in dit te stille huis.

Nee, er was nog een ander geluid naast zijn bewegen, één die hij pas kon horen toen hij dichterbij de woonkamer kwam. Het was een krakend geluid, dat in langzame vlagen kwam. Het klonk schommelend, als een knus schip op een zachtjes golvende zee. Als het zwaaien van de hangmatten van rustende matrozen. Op een oud schip zou het geluid goed thuishoren, maar in dit huis klopte het niet. Was hij dan niet alleen?

Langzaam had hij de grens tussen de keuken en de woonkamer bereikt. Het was een woonkamer die veel gemeen had met de keuken: stoffig, met planten die door de dichtgetimmerde ramen naar binnen waren geslopen, met meubilair dat weg rotte en wonder boven wonder nog niet uit elkaar was gevallen, en maanlicht dat een zacht accent legde op de ruimte. Het meubilair was schokkend uit de tijd, minstens 30 jaar. In betere staat zou dit een rijk versierde museumwoning kunnen zijn.

Brians ogen werden opzienbarende bloemkolen toen hij de woonkamer in volledig zicht had. Hij was net bevrijd uit zijn verlamming en nu zat hij er weer helemaal in. Zijn haren leken wel elektrisch, zijn borst voelde alsof er een blok massief marmer op lag, iedere spier in zijn lichaam spande zich strak aan en zijn voeten waren vastgetimmerd aan de houten ondervloer. Daar, in het maanlicht, dat zich zo onschuldig naar binnen werkte, hing het levenloze lichaam van een meisje van twaalf. Een touw om haar nek, vastgemaakt aan een haak in het plafond, liet haar zweven als een onrustig spook. Ze bungelde in het midden van de woonkamer, waar ze voor elke potentiële bezoeker goed zichtbaar was. Een waarschuwing voor allen.

Hij zag haar grijze huid, dat al aan het verrotten was, met armen en benen die er slap bij hingen. Gitzwarte vlekken van onbekende oorsprong, lijkend op zwarte schimmel, had zich over de huid verspreid. Hij zag kleding die hij herkende: een vrolijk gele spijkerbroek en een rood T-shirt, met daarop een gele teddybeer die lachend zwaaide naar eenieder die dit meisje tegemoet kwam. Onder het bungelende lichaam had zich een poeltje bloed verzameld. Zo nu en dan drupte er nog wat bloed bij, komend uit een gapende wond waar haar hart moest zitten.

Toen zag Brian het gezicht, dat half verborgen was achter slierterige rode haren. Haar mond hing open, haar lippen waren zwart en haar ogen waren verdwenen. Haar gezicht leek hopeloos te schreeuwen om hulp die nooit zou komen.

In dat verminkte, levenloze gezicht herkende hij iemand. Iemand die hij al twaalf jaar kende. Iemand wiens gezicht hij uit duizenden zou kunnen herkennen. Daar, in de woonkamer van een verlaten en onbekend huis, hing het rottende en verminkte lichaam van zijn kleine zusje, Lisa Bijvoet.

Hij staaarde haar aan, in donkere gaten die haar oogkassen waren geworden, waar ooit zulke heldere en vriendelijke blauwe ogen te vinden waren. En zelfs zonder ogen, zelfs zonder enig leven in haar jonge lichaam, dat nu voor eeuwig een momentopname zou zijn, herkende hij een blik van wanhoop en doodsangst. Zo was ze gestorven: vervuld van angst. Vervuld van verdriet. Hopeloos.

Hij werd wakker geschud uit zijn trance door een fel licht dat opeens langs de planken zwaaide en het geluid van een automotor die dichterbij kwam. In paniek keek hij terug naar het lichaam van zijn zusje. Maar wat hem weer deed verstijven was wat hij achter dat lichaam zag. Daar, in de hoek van deze verlaten woonkamer, als een jager die zijn buit presenteert, stond een vage, bijna vormloze schaduw, met een hoed en een lange jas. Hij voelde hem lachen; een onhoorbare, maar venijnig voelbaar geschater. De lach voelde sadistisch en vuil, vol genoeg in het leed van anderen. Met een keer knippen was de schaduw weg. Wat overbleef waren hij, voetstappen op een grindpad en zijn zusje. Of tenminste, wat er van haar over was.

II. Spoken van gisteren

I

Niks leek veranderd te zijn en toch, toch leek alles anders. De gouden zomerzon kwam Ben tegemoet toen de metro de donkere tunnel uit snelde. De lucht was felblauw, met wolken die als slapende schapen in vrede de dag afwachten; een zachtheid die nergens anders ter wereld te vinden was. Het was een warme knuffel om die zachte wolken te zien, achter een bekend stadssilhouet. Althans, bekend voor hem: een silhouet van niet zo bijzondere huizen en gebouwen, mits ze je hebben zien opgroeien. Mits je tussen deze hopen baksteen en sombere monumenten aan de kille moderniteit van een groeikern je eerste stappen hebt gezet. Iedere meter dichter bij dit silhouet en het metrostation dat langzaam opdoemde vanachter gifgroene bomen, voelde alsof hij steviger en steviger werd omhelsd door een geliefde, die hij in eeuwen niet meer gezien had. Of beter gezegd: een ex-geliefde, die hij helaas niet lang genoeg heeft kunnen vermijden. De lucht baande zich een weg langs de geopende raampjes in de metro en Ben wist het meteen: hij was thuis. Helaas.

'*Station Maaspunte Centrum*,' galmde de zakelijke stem door de metro, overdreven gearticuleerd, '*Station Maaspunte Centrum*.'

Hij wist dondersgoed dat het veel te vroeg was om op te staan, maar hij kon het niet laten. In zitten had hij nu geen zin meer. Zijn benen zaten vol onrust en zijn kont was door de lange reis veranderd in een stuk versteend hout. De beweging was als overleven. Snel, voordat hij het al het gevoel in zijn verlamdende lichaam verloor, en zijn ruggengraat uit nors protest zijn lijf verliet. Hij pakte de rolkoffer die de stoel naast hem blokkeerde. Onhandig wurmde hij zich tussen de stoelen vandaan en liep hij naar de deur toe, in een metro die langzaam tot een halt kwam. IJzeren wielen schraapten over het schrale spoor, als nagels op een

krijtbord: een geluid dat Ben niet gemist had en zijn gehoorgang bevuilde. Een geluid dat ongemakkelijke kriebels van zijn oren naar zijn tenen stuurde.

Zijn lichaam en de zwaartekracht vormden een pact om zich te verzetten tegen dit haperende remmen. Ben moest zichzelf vasthouden aan de paal naast hem, terwijl de stang van de rolkoffer in zijn andere hand probeerde zich met alle macht los te wurmen. Het uitzicht uit het raam van een bekend stadje veranderde langzaam in een grauw station, waar de wereld steeds minder snel langs de ramen bewoog, totdat alles uiteindelijk tot stilstand kwam.

Het knopje van de deur begon licht te geven, waarmee de metro hem vertelde dat hij mocht uitstappen. Hij drukte er ongeduldig op. Hij moest koste wat het kost ontsnappen uit dit benauwende blik, waarin de zomerhitte onverdraagzaam was geworden. Hij stapte vanuit de metro het perron op, met een dappere pas. Een beklemmend koekblik uit en een verstikkende stad in.

Nu bevond hij zich op een met kauwgom en afval bezaaid station, met een halve cilinder als dak, die waarschijnlijk ooit een felblauwe kleur had, maar door de jaren heen vergrauwd was, bezaaid met vuil van onbekende origine en onleesbare graffiti. Ronde ramen, als een Jackson Pollockschilderij van duivenpoep, lieten wat natuurlijk licht binnen. Sigaretten en vertrapte kauwgom vormden een ongezellig tapijt. Bij het schoonmaken van dit station werd niet eens meer moeite gedaan. De hoop op netheid was allang gevaren. Men had geaccepteerd dat uiteindelijk alles zou vergaan tot vuil en grimmigheid; schoonmaken was een onbegonnen zaak in het aangezicht van de natuurlijk bevuilende krachten van de tijd. En daarmee werd Bens gevoel bevestigd: hij was helaas weer in Maaspunte. Welkom thuis.

Gejaagd door het verlangen zo snel mogelijk dit smerige station te verlaten snelde hij naar de trap. Helaas was de roltrap alleen bestemd voor de andere kant van het perron en had hij de keuze tussen traplopen of afdalen in een natgezeken lift. Zijn keuze was snel gemaakt. En hoewel hij

een loodzware rolkoffer een trap af moest sjuuwen, lamenteerde hij zijn keuze niet. Alles beter dan verstikken in de pislucht van iemands hoge nood, daterend van teveel jaren geleden. Het gevoel dat zijn arm ieder moment uit zijn elleboog kon schieten, nam hij maar voor lief. Gelukkig bereikten Ben, de rolkoffer *en* zijn overwerkte arm de begane grond in (goede) gezondheid.

Nu was de uitdaging om tactisch en zonder generend gerommel door de poortjes te komen. Ben rustte zijn rolkoffer op de grond en graaide in zijn zak naar zijn telefoon. Deze haalde hij tevoorschijn, waarna hij het hoesje open klapte. In het hoesje waren alle pasjes en kaartjes te vinden, waaronder ook zijn vervoersbewijs. Hij scande zijn vervoersbewijs en worstelde zich een weg door het nog steeds te kleine poortje. Het poortje piepte nog na toen het de voluptueuze rolkoffer als een tweede persoon zag, die illegaal met Ben meeliep. Het bracht hem ietwat schaamte, nu hij zich bekeken voelde door ongure Maaspuntenaren. Maar hij was eindelijk buiten. Nu was hij *echt* terug. Terug in Maaspunte. Thuis.

Vijftien jaar is een lange tijd. Een nog langere tijd voor iemand die daarmee bijna de helft van zijn jonge leven kan rekenen. Nu was hij zevenentwintig, ouder dan hij ooit dacht te worden toen zijn ouders en hij verhuisden naar Zwolle. De vrede die Zwolle hen had gebracht, en vooral Ben had moeten brengen, deed het echter nooit voelen als thuis. Nog altijd voelde Ben een verbintenis met de aarde waarop hij geboren en getogen was, waarin alle tranen van elke kinderlijke valpartij was geabsorbeerd, waarin herinneringen lagen als diep begraven schatten. Waar hij zijn eerste stappen zette, zijn eerste woordjes leerde en vriendschappen sloot die tijd en ruimte moesten doorstaan.

Algoed, in die vijftien jaar voelde Maaspunte alsof het nooit veranderd was. Nog altijd omringden dezelfde blokkendozen van gebouwen het station. Nog altijd stopten de bussen op asfalt dat zijn beste tijd gehad heeft. Nog altijd stonden er fietsen geparkeerd in de haast instortende overdekte fietsenstalling. Het was alsof er geen vijftien jaar voorbij waren gegaan. Het was alsof hij gisteren nog vertrokken was. Zelfs

de lucht rook nog even chemisch en onguur als toen, met de vriendelijke groeten van de Botlek.

De stoppels op zijn gezicht spraken hem echter tegen. De bredere schouders, de langere benen, de lagere stem en een onoplosbare moeheid vertelden hem allemaal dat die vijftien jaar wel degelijk voorbij zijn gegaan. En ze gingen als een sneltrein.

'Ben?'

Een stem kwam van links. Ben draaide zijn hoofd in de richting van het geluid, waar hij een man naar hem toe zag lopen. De man leek even oud, met warrig krulhaar, een bol en gladgeschoren gezicht en een mond die hem toelachte zoals hij dat vijftien jaar geleden ook gedaan had. Daar stond een man die enkel nog in herinnering had geleefd. Niet als man, maar als jongen.

'Ali?'

Ben liet de stang van zijn rolkoffer los en kwam de man tegemoet, waarna de twee elkaar vonden in broederlijke een omhelzing die al anderhalf decennium in aantocht was.

'Jezus man,' sprak Ben, terwijl hij haast werd gewurgd door de begroetende omhelzing van zijn oude vriend, 'Hoe is het met je?'

De twee braken de omhelzing, hoewel ze elkaars armen bleven vasthouden.

'Man, je ziet er fantastisch uit,' merkte Ali bewonderd op, de wallen onder Bens ogen negerend.

'Jij anders ook. Geen spat veranderd.'

'Nou ja, ik mag hopen dat ik er niet uitzie als 12.'

Ben gniffelde. Hij voelde het licht in zijn ogen aanspringen, zoals het al tijden niet had gedaan.

'Mijn auto staat verderop geparkeerd,' sprak Ali, terwijl hij de omhelzing doorbrak en naar Bens rolkoffer liep om deze ongevraagd te slepen, 'Volg mij maar.'

'O, dat hoeft---'

'Volg mij maar!'

Als een muilezel liep Ali voorop en met zijn handen in zijn zakken volgde Ben hem, lichtelijk ongemakkelijk dat hij zijn zware lasten nu liet dragen door een vriend die hij zo lang niet gezien had. Door een levende herinnering, te lang genegeerd, die hij onwillig tot slaaf had gemaakt.

'Heb je een goede reis gehad?' vroeg Ali.

'Uhu,' antwoordde Ben, 'Ik ben blij weer in de Randstad te zijn, waar het openbaar vervoer een beetje fatsoenlijk is en de lucht weer lekker stinkt.'

'Tja, had je maar niet naar zo'n maffe uithoek van het land moeten verhuizen,' lachte Ali, 'Daar moet de bus nog uitgevonden worden, volgens mij. Ik ben er één keer geweest. In Zwolle zelf rijdt alles wel prima, maar zodra je de stadsgrenzen verlaat. Ach, misschien zijn we hier ook wel een béétje verwend.'

Ben lachte met hem mee. Ze staken de weg over, waar het vaak een kwestie was van overleven terwijl je aankomende bussen ontweek.

'Betul zal haar kooktalenten weer inzetten vanavond,' zei Ali, 'Dus zet je schrap voor een diner waar zelfs vijfsterrenrestaurants jaloers op zouden zijn. Couscous, simpel, maar Betul maakt er altijd een *kunstwerk* van.'

'Ik ben benieuwd.'

'We hebben de zolder omgetoverd tot logeerkamer. Zo heb je toch even je eigen stekkie.'

'Een bank was ook voldoende geweest, hoor.'

'Onzin! Mijn huis is een paleis, geen hostel.'

Inmiddels had het duo de straat overgestoken en waren ze aangekomen bij de parkeerplaats. Ben volgde Ali, die zich vrolijk bewoog naar een grijs koekblik, als een afhankelijke peuter die zijn moeder weer ziet. Er leek haast een vrolijke huppel in zijn pas te zitten, terwijl hij zijn auto ontgrendelde met één druk op een knop aan zijn sleutelbos.

'Niet slecht,' zei Ben, die daarbij zijn hoofd knikte.

'Ach, hij rijdt,' antwoordde Ali, 'En iedereen past erin, dat is het belangrijkste. Nu maar hopen dat deze *joekel* van een koffer in de achterbak pas. Wat heb je allemaal meegenomen, man?'

Ali zette de koffer op de grond en wierp met één vrolijke zwaai de kofferbak open. Daar stoeide hij met de beste plek voor een de koffer, die deze reis gezelschap werd gehouden door tassen wiens inhoud een raadsel was. Ach, dat waren Bens zaken ook helemaal niet, en hij wendde zijn ogen van de tassen af, voordat zijn staren te gretig werd.

'En als de kinderen nog wat vriendjes of vriendinnetjes willen meenemen is hier altijd *extra* ruimte,' lachte Ali, 'Maar dat wordt wel proppen.'

Een grapje dat hij al duizenden keren heeft verteld, maar waar hij zelf maar geen genoeg van kan krijgen. Ben lachte met hem mee, hoewel hij meteen kon inschatten hoe vaak Ali dit grapje wel niet had verteld.

'Jij past er helaas niet meer in,' zei Ali, 'Maar dat zou pas een entree zijn, toch? Dat Betul vraagt waar je bent en ik de kofferbak open zwaai.'

'Gelukkig niet,' antwoordde Ben, 'Ik denk dat ik dan uitstap met een hernia.'

'Een souvenir voor thuis!'

Ali sloot de kofferbak met een enthousiaste zwaai. Daarna huppelde hij naar de linkerkant van de auto, terwijl Ben er wat langer over deed. Toen hij met zijn comfortabele pas de deur had bereikt zat Ali al een tijdje te popelen om te vertrekken. Hij kon niet wachten om zijn oude vriend zijn huis te laten zien. Zijn vrouw, de kinderen, de achtertuin waar hij en zijn vrouw zo hun best op deden iedere lente en zomer, hij wilde het allemaal in één keer laten zien. Een magnifieke, langdradige en trotse huistour. De beste rondleiding ooit. Ze zouden een hele middag nodig hebben om iedere hoek en bezienswaardigheid in het huis te zien, alle gezinsleden te ontmoeten en te genieten van de o zo vriendelijke bank die erg zou verschillen met de harde zitvlakken van de metro en trein. Terwijl Ali in zijn hoofd bezig was met het ordenen van de rondleiding, stapte Ben

met een sloom en haast vermoeid tempo de auto in. Ali, die dit lage tempo meteen opmerkte, veranderde snel van overenthousiast naar een moederlijke bezorgdheid.

'Lange reis gehad?'

'Lange week.'

'Aha.'

Ali schudde zijn hoofd op en neer. Dit was het moment waarop hij zijn enthousiasme over zijn eigen leven eventjes aan de kant moest schuiven. Nu was zijn oude vriend aan de buurt.

'Groenteboer dus,' sprak Ali, die slechts herhaalde wat hij al wist om een gesprek op te starten, 'Is dat zwaar werk?'

Ali startte de auto en begon eindelijk aan de rit naar huis.

'Vroege ochtenden, late avonden,' zuchtte Ben, 'En dat zes dagen per week.'

'Zes dagen? Potverdorie.'

'Je moet *ergens* mee verdienen.'

De auto verliet het kleine parkeerplaatsje waar het nog geen tien minuten had gestaan. Het was een hobbelig weggetje, vol bakstenen waarvan er evenveel waren verzonken als waren opgeduwd. De Nederlandse bodem had weer toegeslagen.

'Maar vind je het leuk?' vroeg Ali, die meteen poogde zijn vraag minder kinderachtig en banaal te maken, 'Ik bedoel, voelt het zinvol voor jou?'

'Oh jawel,' zei Ben, terwijl de auto eindelijk weer mocht genieten van goed gelegd asfalt terwijl het rechts de normale weg opreed, 'Constant bezig, weet je. Inkopen, verkopen, dan boekhouding ook nog eens zelf doen. Ik ben niet de baas, maar doe veel. En ik hou nog wel een leuk bedragje over aan het einde van de maand, wat natuurlijk een groot pluspunt is.'

'Als het maar leuk is...'

Een stilte viel in de auto, die enkel werd opgevuld door het zachtjes brommen van de motor. Na vijftien jaar elkaar niet gezien te

hebben resulteerde de eerste reünie in een anticlimax. Ben, met zijn handen gevouwen tussen zijn benen en zijn rug lichtelijk gekromd, voelde zich met iedere seconde minder en minder op zijn gemak. Haast geforceerd iets te moeten zeggen, al was het maar een reactie op het mooie weer. Hij probeerde iets te forceren.

'Dus,' begon Ben, terwijl hij nog zocht naar een onderwerp om aan te snijden, wat hij uiteindelijk vond door het vorige onderwerp te herhalen, 'Smeris...'

'Een jongensdroom, toch?'

'Nooit achter je gezocht, eigenlijk.'

'Man, je had me moeten zien toen ik 6 jaar was. Mijn hele kamer was een klein politiebureau. Ik liep wel eens buiten om mensen aan te houden. Wildvreemden! Schattig als je 6 bent, natuurlijk. Nu krijg ik ervoor betaald. Ja, echt een jongensdroom.'

'Al veel mensen opgepakt?'

Ali lachte diep vanuit zijn onderbuik.

'Als je eens wist hoe vaak mensen me dit vragen,' begon hij, 'Dat valt gelukkig wel mee. Ik ben vaker bezig met boetes schrijven.'

'Dat lijkt me wel lastig, zo streng moeten zijn.'

'Nee hoor,' Ali haalde zijn schouders op, een gemakzucht die Ben verbaasde, 'De wet is de wet. Hou je je daar niet aan, dan kan je natuurlijk straf verwachten. Het is niet veel anders dan een vader die zijn kinderen naar hun kamers stuurt. Er zijn regels. Volg je die niet op, dan zijn er vanzelfsprekend consequenties.'

Ben voelde zich lichtelijk stom dat hij het gevraagd was, maar de niet sierende stilte was in ieder geval eventjes verdwenen. Eventjes. Want hij kwam weer terug. Luider dan ooit. Ben vroeg zich daardoor af of hij iets verkeerd gezegd had. Dit wendde hem naar buiten, naar de bomen die sierlijk en evenredig langs de Beukenlaan stonden, een weg zo nu en dan afweek van het schone en vlakke asfalt om vervolgens lekker hobbelig te worden. De auto baande zich een weg door het veelzijdige Maaspunte, nu richting het westen, waar Ali woonde. De Beukenlaan was altijd een laan

geweest die geen einde leek te kennen en wiens rijtjeshuizen een grof karakter hadden. De bakstenen waren een smoezelig bruin geworden, met stoeptegels en stenen in de weg die zowel waren weggezakt als waren opgestegen in de Hollandse grond. Toch, in deze ongeregelheden, leefden mensen. Dag in, dag uit ervoeren zij het gehobbel van de Beukenlaan. Het viel Ali niet eens op, leek het. Het viel niemand waarschijnlijk op. Thuis is waar het abnormale normaal wordt. Voor de meesten was de Beukenlaan, en in het algemeen het abnormale Maaspunte, niet meer dan thuis, met alle tumulten van een urbaan leven van dien. Alleen Ben en andere bezoekers aan deze stad werden slachtoffers van dit hopeloze hobbelen.

Ben keek uit het raam, naar de rijtjeshuizen die langzaam voorbij kwamen. De mensen die voorbij liepen om hun hond uit te laten, de fietsers die op kamikaze wijze te dicht bij de auto's fietsten, zo nu en dan zelfs een klein bedrijfje of winkeltje dat zich had gevestigd in een huiskamer. Ben begon langzamerhand in de sfeer te komen van Maaspunte. Ooit was dit voor hem ook normaal. Misschien zou dit voor hem nu ook sneller normaal worden dan hij eerst gedacht had. In de trein had hij nog zo gedacht, en misschien zelfs stiekem gewenst, dat Maaspunte niet normaal zou aanvoelen. Hij dacht aan de stad die hij vijftien jaar in nachtmerries had bezocht. Nachtmerries waarin de straten rood zagen. Nachtmerries waarin de Dood de straten bewandelde.

Hij schrok ervan hoe snel hij weer meeding in de buitenaardsheid van Maaspunte. Het verbaasde hem hoe snel het woord "thuis" weer warm voelde. Hij was verrast hoe er geen vijftien jaar voorbij leken te zijn gegaan. Even voelde hij zich weer jong, weer als twaalf, als iemand die nu onderweg is naar zijn eigen kleine thuis binnen het grote, abnormale thuis. Hij zou zijn ouders begroeten, op de bank vallen met een sapje of glas frisdrank in zijn ene hand en een ongezonde versnapering in de andere en de televisie aanzetten. En een stem begon in zijn hoofd drie woorden te herhalen die hij niet wilde horen: 'Ik ben terug.'

En terwijl hij in Ali's auto wegdroomde, gehypnotiseerd door de passerende bomen en mensen, kwam hij in contact met het laatste

welkomstritueel. Een meisje met lange rode lokken, wiens aangezicht alleen haar achterkant betrof, stond stil tussen al die beweging. Als een straatlantaarn in het donker, als een vuurtoren in de mist, als het maanlicht in een duister bos. Daar stond dat meisje, met haar lange rode lokken, stil en opvallend. Zijn ogen konden niet van haar afblijven. Hij herkende haar. Hij wist wie het was. De auto kwam haar rug tegemoet en snelde langs haar. Ben draaide zich om om ook haar voorkant te kunnen zien. Hij wilde haar gezicht zien. Was het...?

Maar ze was er niet meer. Ze was verdwenen. Alsof ze er nooit was.

2

'Welkom!' riep Ali, terwijl hij zijn voeten veegde op de zwarte, bevlekte deurmat. Hij stampte nog even luid, een geluid dat als een oorlogstrom klonk op het houten luik dat toegang gaf tot de kruipkelder.

Ben volgde hem, wederom met lege handen, die hij maar in zijn zakken had gestoken. Ali had zijn koffer weer meegedragen en zette deze neer onder de kapstok, die volhing met jassen van alle soorten en maten. Vrouwenjassen, mannenjassen, jongensjassen, meisjesjassen, regenjassen, er was geen tekort aan jassen. Zomerjassen, lentejassen, herfstjassen, winterjassen, nette jassen, er waren genoeg jassen. Onder die jassen stond een rek met allerlei soorten schoenen. Voor iedere jas was wel een paar te vinden. Grote schoenen, kleine schoenen, nette schoenen, dameshakken, regenlaarzen, slippers, er was ook geen tekort aan schoenen. Ali begon zijn schoenen uit te trekken, stuntelig leunend tegen de muur.

'Moet ik ook mijn schoenen uitdoen?' vroeg Ben, wijzend naar zijn schoeisel.

'Dat zouden we zeker waarderen,' zei Ali, die zich voor rechtop uitrekte na zijn schoenen te hebben weggezet.

Ben begon te worstelen met zijn schoenen, die hij, in plaats van zelf te bukken tot een gepast niveau, uittrok door zijn voeten op te tillen en

de schoenen op te hangen aan hun veters. Het uittrekken van schoenen veranderde zo meer in een circusact. De eerste schoen wilde gelukkig wel uit de strik komen, waarna de tweede aan de beurt was. Dit alles met een knagende gedachte die door Bens hoofd spookte: kan hij mijn zweetsokken ruiken?

Twee schoenen, vers van de voet. Ben gaf ze door aan Ali, die zijn handen had uitgestrekt en wederom bukte tot het niveau van het schoenenrek, om vervolgens een speciaal plekje vrij te maken. Geen sprake van dat de schoenen van zo'n gewaardeerde gast als Ben ergens anders kwamen te staan dan de bovenste plank van het rek. Toen ze daar eenmaal stonden, met genoeg ruimte om niet vermorzeld te worden, kwam Ali weer overeind.

'Volg mij maar,' vervolgde Ali, 'Ik geloof dat Betul, Jamilah en Fadi al thuis zijn. Dan kan ik je meteen voorstellen.'

Ben volgde Ali, die de gang verliet om naar de woonkamer te gaan. De gang hing vol met foto's, waarop Ben al een beetje kennis kon maken met Betul en de kinderen. Vriendelijke en stralende gezichten begroetten hem vanuit verschillende exotische locaties, van achter witte lijsten die aan een beige muur hingen. Het was een zeer verwelkomende gang. De lichte kleuren leidden totaal af van wat eigenlijk een nauwe ruimte was, met een witte toiletdeur die niet te opviel tussen alle lichte kleuren en een trap met treden die gehuld waren in een zacht lichtbruin tapijt, die zich een weg baanden naar een donker gat dat de doorgang was naar de rest van het huis. Het ademde, zoog al het licht op, als een zwart gat naast een felle zon. Des te langer Ben ernaar staaarde, des te langer het duister leek terug te staren. Het was alsof er ogen verstopt waren in het donker. Ogen vol haat, vol nijd, met een hartstochtelijk verlangen naar verderf.

Ali opende de deur naar de huiskamer, waarmee het licht dat door het grote raam en de glazen achterdeur naar binnen stroomde ook de gang begon te versieren. Alles in de huiskamer leek licht te zijn, van het lichtbruine laminaat en de witte salontafel, tot het witte behang en de beige bank. Er was geen kleur donkerder dan een gematigd bruin. De

kastjes, de stoelen, zelfs de fotolijsten hadden deze huiselijke en authentieke kleur, waarmee het interieur Ben welkom heette voordat de mensen in de huiskamer dat deden.

Op de bank zat een vrouw, met zwarte haren die langs haar schouders golfden en een glimlach die duizend troostende woorden spraken. Haar donkere ogen, waaruit wijsheid en zorg straalden, beschouwden Ali en Ben toen ze de huiskamer enterden.

Om haar heen hing een aura van vriendelijkheid. Toen ze opstond leek de huiskamer nog een stukje lichter te worden, ook al was zij gekleed in een donkerrode trui en een zwarte pantalon. Ze stapte langzaam op het duo af, in een poging haar aura langzaam te laten mengen met dat van de twee heren. Ze stak haar hand open uit naar Ben, met nog steeds dezelfde glimlach en dezelfde donkere ogen, die twinkelden in het zachte licht.

'U bent vast Ben,' sprak haar zachte stem, terwijl haar hand de zijne omhelsde, 'Ik ben Betul, leuk je eens te ontmoeten. Ali zat al weken op en neer te springen omdat je zou komen.'

Nu voelde Ben zich nog schuldiger voor de ongemakkelijke en gesloten stiltes die hij heeft laten vallen in de auto. Al dat wachten, resulterend in zo'n anticlimax.

'Zeg maar "jij" hoor,' antwoordde Ben, die haar hand niet los kon laten en haar toelachte met een glimlach, die enige ongemakkelijkheid probeerde te verhullen, 'Leuk u ook eens te ontmoeten. Ali heeft al wat lovende woordjes over u laten vallen.'

'Zeg maar "jij" hoor,' zei Betul, gevolgd door een speelse knipoog, waarna ze zijn hand losliet en zich tot haar man wendde, 'Heb jij zitten roddelen, jongeman?'

'Macht der gewoonte,' lachte Ali haar toe, waarna een korte maar veelzeggende kus volgde. Geluk heerste in deze woonkamer - en tussen deze twee mensen.

'De kinderen eten bij Samuel en Julia,' zei Betul, 'Anders zou het te druk worden. Vijf is genoeg.'

'Ssshhh!' corrigeerde Ali haar, waarna hij bezorgd richting Ben keek.

'Vijf?' vroeg Ben, nieuwsgierig en geamuseerd.

Ali haalde zijn schouders op.

'Ik weet van niks,' zei hij, schijnheilig en grappend, wetende dat Ben nu waarschijnlijk al een idee had wie er nog meer zou komen, 'Kom, dan laat ik je de logeerkamer zien.'

Bijna huppelend rende Ali terug naar de gang, waar hij snel weer Bens koffer oppikte.

'Kom, kom, geen tijd te verspillen!'

Ben probeerde Ali te volgen, die nu al halverwege de trap was. Hij gooide er een hoger tempo in, terwijl hij Betul hoorde giechelen. Hoe kon ze niet geamuseerd zijn door dit onhandige voorvalletje? Ze was niks anders gewend van haar man.

Ben keek naar het duistere gat waarin Ali allang was verdwenen, dat er nu minder luguber en dreigend uitzag. Het was minder het monster dat het net leek, met een trek naar Bens ziel en geluk, en meer als een minder belicht stukje van het huis. Weinig beangstigend, en zeker niet *gevaarlijk*. Hij zocht houvast in de houten trapeleuning en vervolgde zijn weg naar boven. Eenmaal boven aangekomen bevond hij zich in een knusse gang, die niet groter was dan een paar meter, waaraan allerlei andere opties waren gekoppeld. Alle deuren waren geopend en vanuit alle kamers kwam een heerlijke wind, die de geur van de vroege zomer met zich meebracht. Ali was nergens meer te bekennen. Drie deuren, drie openingen, drie opties. Eén ervan was de badkamer, de ander de slaapkamer van Ali en Betul (te zien aan het tweepersoonsbed) en nog een andere van Fadi en Jamilah. Ali was echter nergens te bekennen, hoe goed Ben ook rondkeek.

'Hierzo!' riep Ali van boven, 'Hier is uw persoonlijke suite.'

Ben vervolgde zijn weg naar de zolder, wiens trap zachtjes kraakte en piepte. Hij hoorde het zoemen en brommen van de wasmachine al. En toen hij bovenkwam, onthulde de overloop slechts een kamer, waarvan de